

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.I.30.011/2023/5/I. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Név ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Név1 ügyvéd (cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperes 31. sorszám alatt

A per tárgya:

munkáltató kártérítési felelőssége

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

22.M.70.030/2022/30/I. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében - helybenhagyja azzal a helyesbítéssel, hogy az alperes az államnak az állami adó- és vámhatóság által közzétett 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számla javára köteles megfizetni a 10.518 (tízezer-ötszáztizennyolc) forint le nem rótt eljárási illetéket.

A fizetendő illeték e határozat jogerőre emelkedését – 2023. április 18-át – követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, az ügyszámot a közleményben fel kell tüntetni.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes a 2017. március 14. napjától 2020. november 16. napjáig terjedő időszakban hivatásos vadász munkakörben állt határozatlan időtartamra létrejött munkaviszonyban az alperesnél. A felperest az alperes teljes napi munkaidőben, főállásban alkalmazta, munkabérét bruttó 185.000 forint összegben állapította meg. A munkaszerződés 7. pontja szerint a munkavállaló konkrét munkaköri feladatait a munkaköri leírás tartalmazta. A munkavállaló alapvető feladata a vadgazdálkodás szakszerűségének, valamint a vadászati tevékenység jogszerűségének a biztosítása volt.
- [2] A munkaszerződésben írtak szerint a munkáltató 2017. március 1. napjától szerzett vadászati jogosultságot a Megyei 14-354560-404 kódszámú vadászterületen, és mint vadászatra jogosult szervezetet a vadászati hatóság nyilvántartásba vette. A munkáltató vállalta, hogy a munkavállaló számára a hatályos jogszabályokban előírt, a vadászhatyományoknak megfelelő szolgálati egyenruhát és felszerelést biztosít, amelynek tételes felsorolását a vadászati törvény végrehajtási rendeletének melléklete a kihordási időt is feltüntetve részletesen tartalmazza.
- [3] A felek rögzítették, hogy a munkavállaló köteles a munkaszerződés alapján a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni, a munkaideje alatt munkavégzés céljából rendelkezésre állni és a munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, utasítások, előírások és szokások szerint végezni. A munkáltató figyelembe vette, hogy a felperesnek a Név2 Lőterén a hivatásos vadászok képzésével és vizsgáztatásával összefüggésben rendszeresen feladatai vannak, és biztosította őt arról, hogy ezeket a feladatokat továbbra is elláthatja.
- [4] A munkáltatói jogkört gyakorló vadásztársasági elnök a felperes részére minden hét elején, heti egy alkalommal közölte a következő hét napra kijelölt feladatokat, ezek elvégzésének idejét, a munkára jelentkezés időpontját, de napi munkaidőt pontosan nem határozott meg. A munkavégzéssel kapcsolatosan annyi elvárása volt, hogy a felperes „reggel kezdje meg a munkát, és végezze, amíg kell”. A felperesnek a kijelölt feladatokat az időjárás, egyéb elfoglaltságai és a különböző hivatásos vadászati feladatok, valamint lőtéri munkavégzése figyelembevételével, önálló időbeosztásban kellett elvégeznie.
- [5] A hivatásos vadász jelenléti ívet nem vezetett, munkavégzésének dokumentálására a munkaköri leírásban foglaltak szerint a szolgálati naplója szolgált. A szolgálati naplót a felperes vezette, amiben pontatlanságok és téves bejegyzések is szerepeltek, a végzett munka az idők folyamán többször egyre általánosabban volt megjelölve.
- [6] A felperes a munkáját rendszerint hétfőtől-péntekig, hétköznapokon végezte. Szombat-vasárnap, illetve ünnepnapon társas vadászat miatt és vadkár megelőzés céljából őrzést látott el. Esetenként hétvégi napon kellett egy-egy elejtett vadat beszállítania, illetve a vadászszövetség területén hétvégén is épített vadászlester.
- [7] A felperes munkájához saját személygépkocsiját használta, ezért a vadásztársaság havi fix összegben meghatározott költségtérítést fizetett részére, amely egyben üzemanyagköltség-átalányként is szolgált. A munkavégzés során többször volt szüksége utánfutó használatára, amelyet a munkáltató engedélyével bérelt, de esetenként előfordult, hogy a saját utánfutóját

használta takarmány vagy elejtett vad szállítására. Ehhez munkáltatói engedélyt nem kért, és előzetesen be sem jelentette azt.

- [8] A felperes a munkaviszony létesítésekor rendelkezett a jogszabály által előírt hivatásos vadászai ruházattal, emellett a vadászkamara támogatásaként 41.000 forint értékű utalványban részesült. 2018-tól az alperes évi 60.000 forint, majd 80.000 forint értékű utalványt adott a felperes részére a további szükséges ruházat megvásárlására, illetve az elhasználódott pótlására, melyeket meghatározott vadászboltban vásárolhatott le. Bár az így biztosított keretösszeg a jogszabály által előírt teljes ruházat megvásárlására, illetve pótlására nem volt elegendő, nem ismert, hogy a felperes saját költségén további ruházatot vásárolt-e, és ha igen, milyen értékben. A munkavégzéshez pontosan meg nem állapítható mértékben és körben a saját ruházatát is használta. Munkaviszonya utolsó évében az alperestől a ruházati költségtérítés utalványt 80.000 forint értékben nem kapta meg.
- [9] Az alperes rendelkezett motoros fűrészszel és motoros fűkaszával, azonban a felperes a munkavégzéshez rendszeresen saját motoros fűrészét és fűkaszáját használta.
- [10] A felperest egyes vadak kilövéséhez jogszabályban meghatározott mértékű lőszert illette meg. Ennek rendelkezésre bocsátását a felek nem dokumentálták, így pontosan nem lehet megállapítani, hogy a felperes részére az alperes milyen mértékben biztosított lőszert, illetve fizetett lődíjat, és az sem volt ismert, hogy a felperes vásárolt-e, s ha igen, milyen összegben lőszert munkahelyi feladatai ellátásához. A felperes másik vadásztársaságnak is tagja volt.
- [11] Az alperes vadásztársaság elnöksége elégedetlen volt a felperes munkavégzésével, ezért 2020 őszén elhatározták a felperes munkájának szorosabb ellenőrzését, akinek a munkaviszonya 2020. november 16. napján a munkavállaló azonnali hatályú felmondásával szűnt meg. Ennek kapcsán az alperes a felperes részére a munkabéren felül a felmentési időre járó munkabért és a végkielégítést is megfizette. A megszűnés módja miatt a felek között vita nem volt.
- [12] 2021. augusztus 26. napján a felperes keresetet terjesztett elő, amelyben az alperest kártérítés címén 2.384.384 forintban kérte marasztalni. Állítása szerint a munkáltató károkozása az általa nem biztosított szolgálati egyenruha ellenértékében, a felperes által felhasznált és önállóan vásárolt lőszerek értékében, a saját kisgépek használatában, illetve a munkáltató által elrendelt rendkívüli munkavégzés díjában valósult meg.
- [13] A visszautasítás folytán határidőben ismételten benyújtott keresetében a felperes tartalma szerint költségtérítés, illetve rendkívüli munkaidőben végzett munka ellenértékének, összesen 1.978.514 forintnak a megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [14] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, vitatta annak mind a jogalapját, mind összegének helyességét.
- [15] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 95.301 forint munkabérpótlékot és 80.000 forint költségtérítést. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 186.000 forint perköltség, az alperest pedig 10.518 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.
- [16] Ítéletének indokolása szerint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 286. § (1) és (3) bekezdése, a 88. § (1) és (2) bekezdése, a 92. § (1) bekezdése, a 96.§ (2) bekezdése, a 97. § (2) és (3) bekezdése alapján megállapítható, hogy a felperes munkavégzése beosztásában bizonyos mértékig szabadságot élvezett, ugyanakkor az alperes által sem vitatottan a felperesnek esetenként hétvégén, vadászkísérés miatt az esti vagy hajnali órákban is munkát kellett végeznie, illetve a vetések őrzésének időszakában munkaszüneti napokon is dolgozott. Azt az állítását azonban, hogy ezeket a munkákat túlmunkában teljesítette, és a munkáltató ezeket a túlmunkákat szabadidővel nem kompenzálta, alaptalannak találta.

- [17] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem bizonyosodott be a perben a felperes által feltüntetett munkaszüneti napokra, vasárnapra, kifejezetten heti pihenőnapra vagy pihenőidőre esően elrendelt rendkívüli munkavégzés, amely az Mt. 143. § (1)-(5) bekezdése szerinti pótlék alapját képezhette volna. Ez alól csak az ünnepnapot is érintő éjszakai őrzések és a hétvégi társas vadászatok képeztek kivételt. A törvényszék megállapította, hogy a munkáltató jogviszonya fennállta alatt a felperes részére nevesített, azaz meghatározott munka elvégzésére rendkívüli munkavégzést nem rendelt el.
- [18] Helytállónak találta ugyanakkor a felperes arra való hivatkozását, hogy az éjszakai munkavégzés tekintetében a pótlék a munkaidő-beosztásától függően munkaköre jellegéből adódóan megilleti. A perben nem volt vitás, hogy a vadkár megelőzése érdekében végzett őrzést, illetve a tagok ez irányú tevékenységének a koordinálását a felperesnek az esti, éjszakai órákban kellett ellátnia, ami a feladat jellegéből adódott.
- [19] Az elsőfokú bíróság az Mt. 142. §-a, a 89. §-a, továbbá a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 79. § (1) bekezdés a) és d) pontja alapján 2019-ben 41 napra, 2020-ban 25 napra, összesen 66 napra 363 óra éjszakai pótlék alapját képező munkavégzést állapított meg, mellyel összefüggésben 55.173 forint éjszakai pótlék megfizetésére kötelezte az alperest. Az Mt. 140. § (1) és (2) bekezdése alapján a 2020. évre megállapítható 27 nap vasárnapi munkavégzésre tekintettel összesen 51,5 órára 27.372 forint vasárnapi pótlékban, míg a szolgálati naplóval alátámasztott és az alperes által nem vitatott egy húsvétra számított összesen 12 óra munkavégzésre tekintettel, melynek 100%-os mértékű a pótléka, 12.756 forintban marasztalta az alperest.
- [20] Az elsőfokú bíróság elutasította az alperes által elismert 80.000 forintot meghaladóan a felperes költségterítés megfizetésére irányuló kérelmét az Mt. 51. § (2) bekezdés a) pontja, a Vtv.50.§ (6) bekezdése, a 79/2004.(V.4.) FVM. rendelet 35.§ (1) bekezdése és a 11.számú melléklete alapján. Érvelése szerint az alperes – teljesítőképességéhez mérten – a felperes részére a hivatásos vadász ruházatát részben biztosította. Az általa a szolgálati egyenruha beszerzésére, illetve pótlására kiállított és a felperes részére átadott utalványokat kizárólag a felperes váltotta be a Név4 Bt. boltjában, illetve a felperes által a boltban vásárolt ruházatokról kiállított számlát közvetlenül a vadásztársaság fizette ki. Az alperes más hivatásos vadásza ebben az üzletben ruházatot nem vett, a felperes bizonyosan saját maga számára vásárolt, mert a vásárlást megelőzően felpróbálta. A meg nem vásárolt ruházat értékének megfizetésére irányuló keresetet alaptalannak találta. A felperes tényállítást sem tett arra vonatkozóan, hogy melyik évben pontosan milyen ruházatot milyen összegért vásárolt, okiratokat (blokkokat, számlákat) sem csatolt, és semmilyen más bizonyítást sem jelentett be. Az alperes elismerésén túl ezért a felperes költségterítés iránti igényének ez az eleme nem volt teljesíthető.
- [21] Az elsőfokú bíróság a felperes lőszerköltség iránti igénye körében tett ellentmondásos perbeli előadásai és ezek bizonyítatlansága miatt ezt a kereseti kérelmet teljesen alaptalannak találta. Ugyancsak elutasította a saját kisgépek és az utánfutó használata miatt költségei megfizetésére irányuló keresetét, mivel a felek a használatban és ezért a költségterítésben nem állapodtak meg, a felperes pedig tényállítást nem tett, bizonyítást nem indítványozott a körben, hogy a tulajdonában álló elektromos motoros fűkasza és fűrés, valamint utánfutó alperes érdekében történt használata milyen indokolt költséggel járt, amit ő viselt.
- [22] Az elsőfokú bíróság pervesztessége arányában 186.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte a felperest az alperes javára a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (1) bekezdése és a 83. § (1) bekezdése alapján. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint illeték viselésére az alperest pervesztessége arányában kötelezte azzal, hogy a

további feljegyzett illeték a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

- [23] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a megváltoztatását és kereseti kérelmének hiánytalan teljesítését kérte az alperes perköltségben való marasztalása mellett.
- [24] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és másodfokú költségeinek a megfizetését kérte.
- [25] A felperes fellebbezése alaptalan.
- [26] Jóllehet a felperes fellebbezésének petitumaként az elsőfokú ítélet megváltoztatásával keresete hiánytalan teljesítését kérte, a jogorvoslati kérelem semmiféle érvelést nem tartalmaz arra nézve, hogy mely okból kéri az állítása szerint túlórában végzett munka ellenértékének, a különböző jogcímenek előterjesztett pótlékok megfizetésére vonatkozó keresetét részben elutasító rendelkezés megváltoztatását. A fellebbezés e hiányos, a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjának nem megfelelő tartalma miatt a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkör a Pp. 369. §-a szerint nem volt meghatározható, ezért az ítéltábla – egyetértve az e kereseti kérelem kapcsán az elsőfokú ítéletben megállapított tényekkel, a kifejtett jogi állásponttal és a részben elutasító döntéssel – csupán utal az elsőfokú bíróság e körben kifejtett helytálló indokaira a Pp. 386. § (4) bekezdése szerint.
- [27] A törvényszék az Mt. 51. § (2) bekezdés a) pontjára alapított kereseti kérelmeket is – úgy mint ruházati költségterítés, a saját lőszer, illetőleg eszközök használatának költsége – helyes jogi érvelés alapján utasította el az alperes által a ruházati költségterítés tekintetében elismert 80.000 forintot felül.
- [28] Az alperes számlákkal és tanú tanúvallomásával – akinek az elfogulatlanságát alaptalanul vonta kétségbe a felperes – bizonyította, hogy a munkaviszony fennállta alatt a felperes vadász hagyományoknak megfelelő ruházatát szükségletének megfelelően biztosította, amennyiben utalványokat bocsátott rendelkezésére, illetőleg utólag a vásárlásainak ellenértékét kiegyenlítette.
- [29] Ennek ellenében a felperes a ténylegesen felmerült szükségleteire vonatkozó tényállítások teljes körű megtétele és bizonyítása nélkül kívánta a ruházati költségigényét az alperessel szemben érvényesíteni, holott a költségterítésre irányuló követelések megjelölt jogcíme szerint a munkáltató a munkaviszony teljesítésével felmerült szükséges és indokolt költséget köteles a munkavállaló részére megtéríteni [Mt. 51. § (2) bekezdés a) pont].
- [30] A felperes érvelésével szemben sem a munkaszerződésből, sem pedig a Vtv. 54. § (3) bekezdésére figyelemmel a 79/2004. (V.4.) FVM rendelet 35. § (1) bekezdéséből nem következik, hogy a felperes alanyi jogon követelhetné az alperestől – a ténylegesen felmerülő szükségleteitől függetlenül – a rendelet 11. számú mellékletében felsorolt valamennyi ruházati darab ellenértékét, vagy a munkaviszony fennállta alatt követelhetné volna a rendelkezésére bocsátását.
- [31] Az elsőfokú bíróság a felperes hiányos kereseti és perbeli tényállításai, valamint elégtelen bizonyítási indítványai kapcsán anyagi pervezetést gyakorolt a Pp. 237. § (1) és (2) bekezdése alapján – kiegészítve a Pp. 237. § (3) bekezdés b) pontjával az Mt. 286. § (3) bekezdése szerint hivatalból figyelembe veendő elévülésre figyelemmel –, és ítéletének indokolásában kiemelte ezeket a hiányosságokat, amely azt jelentette, hogy a felperes a Pp. 265. § (1) bekezdésében meghatározott bizonyítási érdek ellenére e kötelezettségének nem tett eleget, ami a keresete részbeni elutasítására vezetett.
- [32] Ezek a hiányos tényállítások és a bizonyítatlanság jellemezték a felperes további költségterítés iránti kérelmeit is. A szükségszerűen felmerült lőszer költségét nem igazolta,

míg az alperes ezzel szemben bizonyította, hogy biztosított löszert a munkavállaló részére. A felperes nem bizonyította, hogy indokolt volt saját eszközöket: motoros fűrészt, fűkaszt, utánfutót használnia, különös figyelemmel arra, hogy a munkáltató rendelkezett ezekkel a munkaeszközökkel, illetőleg a bérelt utánfutók bérleti díját számlákkal igazoltan kifizette. Azt pedig semmivel sem indokolta a felperes, hogy a munkáltató az Mt. 51. § (2) bekezdés a) pontjára alapított költségtérítés iránti igénye keretében miért lenne köteles ellenértéket fizetni napi 7.000 forint összegben az eszközök használatáért, továbbá amortizáció címén további 301.000 forintot, mint ahogy ezt az igényt a felperes az M.70.011/2021. szám alatti keresetlevelében előterjesztette.

- [33] Megjegyzendő, hogy a fellebbezésben megemlített saját fegyverhasználat nem volt a költségtérítésre vonatkozó kereset része, ezért erről a bíróságoknak a Pp. 342. § (1) bekezdése szerint nem lehetett és így nem is kellett döntenie.
- [34] Ezekre az érvekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta a feljegyzett illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés helyesbítésével, melynek indoka az, hogy 2023 januárjától az illeték, illetőleg az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések megváltoztak [Itv.78.§ (4) bekezdés, 30/2017.(XII.27.) IM. rendelet 3.§].
- [35] Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezést nem teljesítette, a felperes a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, és viseli a saját költségeit. Az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint a feljegyzett 158.280 forint fellebbezési illeték a felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Pécs, 2023. április 18.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Rendeki Ágnes s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró